

Сарајево, 20.01.2020. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 13.01.2020.- 17.01.2020.**

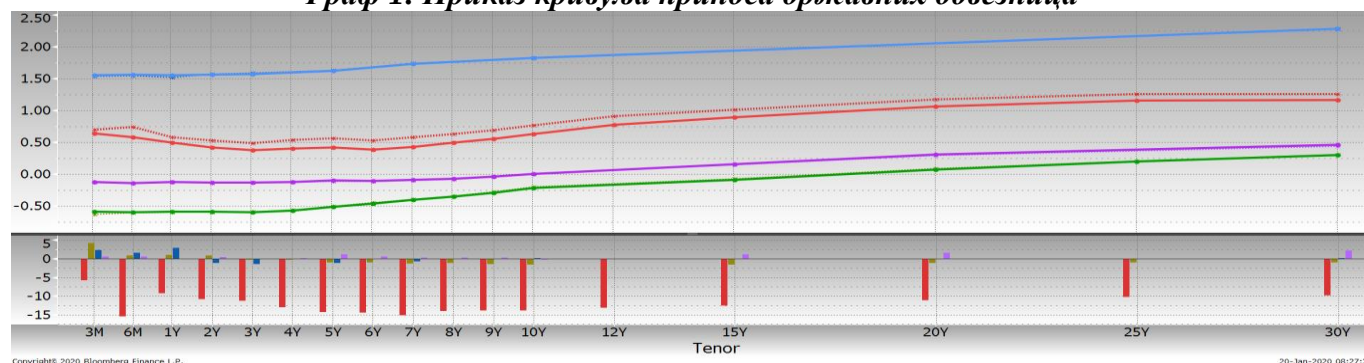
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона			САД			Велика Британија			Јапан		
	10.1.20	-	17.1.20	10.1.20	-	17.1.20	10.1.20	-	17.1.20	10.1.20	-	17.1.20
2 године	-0,60	-	-0,59	↗	1,57	-	1,56	↘	0,53	-	0,42	↘
5 година	-0,51	-	-0,51	→	1,63	-	1,62	↘	0,56	-	0,42	↘
10 година	-0,20	-	-0,22	↘	1,82	-	1,82	→	0,77	-	0,63	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси		
	10.1.20	-	17.1.20
3 мјесеца	-0,592	-	-0,523
6 мјесеци	-0,606	-	-0,597
1 година	-0,584	-	-0,567

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 17.01.2020. године (пуне линије) и 10.01.2020. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси на обвезнице сигурнијих земаља еврозоне током прошле седмице нису забиљежили значајније промјене, док су приноси на италијанске обвезнице забиљежили раст за 5 до 7,5 базних поена на седмичном нивоу.

Предсједница ЕЦБ Lagarde је изјавила да планира да 23. јануара објави почетак ревизије стратегије ЕЦБ. Она је још једном поновила да би усклађен фискални стимуланс на нивоу еврозоне помогао убрзању привредног раста, а који је према тренутним прогнозама од 1,1% у овој години, те 1,4% у 2021. години и даље испод потенцијала.

Financial Times је протекле седмице објавио вијест да се Европа припрема за могуће „обнављање непријатељства“ према САД, након што су САД постигле прогрес о питању трговине с Кином, а што ће омогућити предсједнику Тумпу да фокус усмјери на друге државе. Истовремено, министар одбране Немачке Kramp-Karrenbauer је на прес конференцији у Лондону на питање новинара о наводима Washington Posta да је предсједник САД Trump потајно упозорио Француску, Немачку и Велику Британију да ће САД увести тарифу од 25% на увоз европских аутомобила уколико се не активира механизам за постизање спорова око међународног иранског нуклеарног договора који је постигнут у 2015. години, потврдио да је Trump запријетио Европи око политике према Ирану.

Ипак, ЕУ комесар за трговину Ноган је изјавио да се у Вашингтону није разговарало о тарифама на аутомобиле.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Трговински биланс – ЕЗ (у милијардама EUR)	НОВ	22,0	19,2	24,0
2.	Трговински биланс – Италија (у милијардама EUR)	НОВ	-	4,87	8,06
3.	Биланс текућег рачуна – ЕЗ (у милијардама EUR)	НОВ	-	33,9	35,8
4.	Индекс грађевинског сектора – ЕЗ (Г/Г)	НОВ	-	1,4%	0,9%
5.	Стопа инфлације – ЕЗ (финал.)	ДЕЦ	1,3%	1,3%	1,3%
6.	Стопа инфлације – Италија (финал.)	ДЕЦ	0,5%	0,5%	0,2%
7.	Стопа инфлације – Њемачка (финал.)	ДЕЦ	1,5%	1,5%	1,2%
8.	Стопа инфлације – Француска (финал.)	ДЕЦ	1,6%	1,6%	1,2%
9.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г)	НОВ	-1,0%	-1,5%	-2,6%
10.	Стопа незапослености – Холандија	ДЕЦ	3,5%	3,2%	3,5%
11.	Стопа незапослености – Шпанија	ДЕЦ	-	5,3%	5,1%

САД

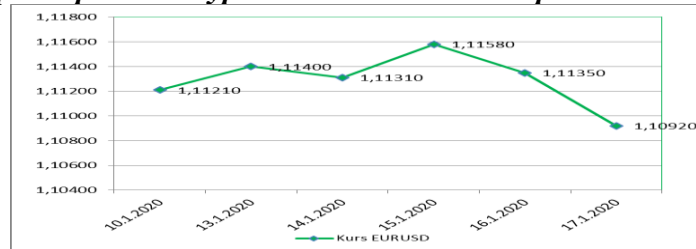
Смиривање политичких тензија између САД и Ирана протекле седмице је усмјерило фокус инвеститора на потписивање прве фазе трговинског споразума. Предсједник САД Трамп и замјеник премијера Кине Лиу у сриједу су у Бијелој кући потписали прву фазу трговинског споразума, те су најавили да ће ускоро почети преговори о другој фази. Дјелимично постигнут споразум треба ступити на снагу у фебруару, а Кина се истим обавезала да ће у наредне двије године купити америчку робу у вриједности од 200 милијарди USD. С друге стране, САД су најавиле да ће тренутне тарифе остати на снази до избора који се одржавају у новембру. У међувремену, администрација предсједника Трампа је објавила да је Кини укинула ознаку „валутног манипулатора“ с обзиром на то да се обавезала да неће девалвирати CNY, те да је пристала објављивати информације о девизним курсевима. Прошле седмице је објављен извјештај о стању у привреди САД, познатији као „Beige Book“, у којем је наведено да је привреда САД у посљедњих шест седмица 2019. године биљежила скроман раст, док је већина региона извјестила о смањењу броја радних мјеста, те смањењу запошљавања у сектору производње. У извјештају је наведено да је инфлација на нивоу потрошача и произвођача наставила расти умјереним темпом. У четвртак је формално почело суђење за опозив предсједника Трампа, на којем је између осталог истакнуто да до сада нити један предсједник није опструисао процес истраге и суђења о опозиву, а да је то Трампова канцеларија чинила како би прикрили злоупотребу положаја и онемогућавања вршења овлашћења која су искључиво у надлежности Представничког дома.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Захтјеви за хипотекарне кредите	10. ЈАН	-	30,2%	13,5%
2.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	11. ЈАН	218.000	204.000	214.000
3.	Bloomberg индекс потрошачког повјерења	12. ЈАН	-	66,0	65,1
4.	Индекс започетих кућа (М/М)	ДЕЦ	1,1%	16,9%	2,6%
5.	Индекс грађевинских дозвола (М/М)	ДЕЦ	-1,5%	-3,9%	0,9%
6.	Индекс повјерења прерађ. сектора Фед из Филаделфије	ЈАН	3,8	17,0	2,4
7.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г)	ДЕЦ	1,3%	1,3%	1,1%
8.	Индекс потрошачких цијена (Г/Г)	ДЕЦ	2,4%	2,3%	2,1%
9.	Биланс буџета (у млрд УСД)	ДЕЦ	-15,0	-13,3	-13,5
10.	Зараде по радној седмици (Г/Г)	ДЕЦ	-	0,0%	0,8%
11.	Индекс улазних цијена (Г/Г)	ДЕЦ	0,5%	0,5%	-1,3%
12.	Индекс излазних цијена (Г/Г)	ДЕЦ	-	-0,7%	-1,2%
13.	Обим малопродаје (М/М)	ДЕЦ	0,3%	0,3%	0,3%

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад с нивоа од 1,1121 на ниво од 1,1092.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Током протекле седмице поједини званичници MPC BoE су изнијели песимистичне ставове о питају економије. Vlieghe је трећи члан MPC BoE који је отворио врата за потенцијално смањење референтне каматне стопе. Његов колега Saunders је упозорио да је Велика Британија изложена ризику замке ниске инфлације уколико BoE не подузме ране акције којима ће подстаћи економију. Saunders, који је један од два главна званичника који су гласали за смањење референтне каматне стопе крајем 2019. године, сматра да постоји ризик да ће економија Велике Британије у наредних неколико година бити слабија него што његове колеге очекују.

Министар финансија Javid је изјавио да ће Влада Велике Британије одгодити буџетске консултације до марта када треба да коригује погрешну мјеру инфлације, индекс малопродајних цијена – RPI индекс. Више од $\frac{1}{4}$ државних обвезница Велике Британије, вриједности око 450 милијарди GBP, су везане за RPI индекс, који је већи од осталих мјера инфлације, а што значи да ће инвеститори примити око 1 милијарду GBP неочекивано на годишњем нивоу. У писму које је упућено Одбору за економска питања Горњег дома Парламента, Javid је истакао да би консултације могле потрајати око шест седмица, од 11. марта до 22. априла. Javid је у писму навео и да ће Влада и Агенција за статистику на консултације одговорити прије љетне паузе Парламента. Економија Велике Британије је током новембра 2019. године забиљежила најспорији годишњи раст у посљедњих седам година. Подаци указују на то да је економија у новембру, прије него су одржани генерални избори, забиљежила раст од свега 0,6% годишње, што је најслабији раст од јуна 2012. године. Мјесечни БДП је током новембра 2019. године забиљежио контракцију од 0,3%, што је највећи пад од априла 2019. године.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Трговински биланс (у млрд GBP)	НОВ	-11,800	-10,947
2.	Индустријска производња (Г/Г)	НОВ	-1,3%	-0,6%
3.	Прерађивачки сектор (Г/Г)	НОВ	-1,6%	-0,3%
4.	Грађевински сектор (Г/Г)	НОВ	-1,4%	-0,3%
5.	Услужни сектор (М/М)	НОВ	0,0%	0,3%
6.	БДП (М/М)	НОВ	0,0%	0,1%
7.	Инфлација (Г/Г)	ДЕЦ	1,5%	1,5%
8.	Малопродаја (Г/Г)	ДЕЦ	2,7%	0,8%

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,85115 на ниво од 0,85201, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,3064 на ниво од 1,3016.

ЈАПАН

ВоЈ је протекле седмице смањила економске прогнозе за три од девет регија у земљи, те је остала опрезно оптимистична како би домаћа потражња могла надокнадити успоравање извоза и производње. Сви региони су задржали своје процјене приватне потрошње непромијењеним упркос флукуацијама које су настале као посљедица прошлогodiшњег повећања пореза на промет. Већина тржишних учесника очекује да ће MPC ВоЈ на сједници која се одржава 20. и 21. јануара задржати актуелну монетарну политику. Према резултатима Reuters истраживања, аналитичари очекују да ће јапански извоз у децембру биљежити смањење за 4,2% у односу на годину раније, што би био тринаести мјесец заредом да овај индикатор биљежи пад.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

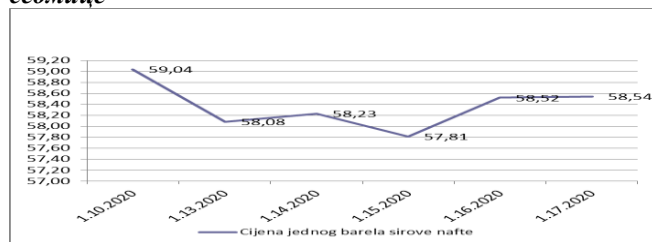
Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Трговински биланс (у млрд ЈПЈ)	НОВ	101,5	-2,5	254,0
2.	Текући рачун (у млрд ЈПЈ)	НОВ	1.423,3	1.436,8	1.816,8
3.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г)	ДЕЦ	2,8%	2,7%	2,7%
4.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г)	ДЕЦ	2,3%	2,3%	2,2%
5.	Поруџбине машинских алата Р	ДЕЦ	-	-33,6%	-37,9%
6.	Темељне машинске поруџбине (Г/Г)	НОВ	-5,35	5,3%	-6,1%
7.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г)	ДЕЦ	0,9%	0,9%	0,1%
8.	Индекс услужног сектора (М/М)	НОВ	1,0%	1,35	-5,2%

ЈПЈ је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPЈ забиљежио раст с нивоа од 121,65 на ниво од 122,19. ЈПЈ је депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPЈ забиљежио раст с нивоа од 109,45 на ниво од 110,14.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 59,04 USD (53,09 EUR). Почетком седмице цијена нафте је смањена, након што је министар енергије Саудијске Арабије изјавио да ће ова земља дјеловати у правцу стабилизације тржишта у условима појачаних тензија између САД и Ирана, настојећи да осигура одговарајуће цијене и стабилан раст тражње. Наредног дана цијена нафте је биљежила благи раст под утицајем оптимизма о питању очекиваног потписивања прелиминарног трговинског споразума између Кине и САД. Ипак, у сриједу су објављени извјештаји који су показали да је обим производње нафте у САД достигао нови рекорд, што је довело до пада цијене нафте. Ова вијест је имала већи утицај на цијену нафте него подаци који су показали да је дошло до већег од очекиваног пада залиха овог енергента. До краја седмице оптимизам о питању трговинског споразума САД и Кине је утицао на раст цијене овог енергента. Поред тога, на раст цијене нафте крајем седмице утицај су имале и политичке нестабилности на Блиском истоку и неизвјесности око испоруке нафте. Премијер Либије Fayez al-Sarraj је позвао на међународне притиске како би у потпуности обновили извоз нафте из Либије, истичући да заповједништво блокаде луке настоји да га прикаже као некога ко није спреман за мир. На затварању тржишта у петак цијена једног барела нафте је износила 58,54 USD (52,78 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је смањена за 0,85%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:

Служба Front Office

Одјелјење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њ

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.562,34 USD (1.404,86 EUR). Почетком седмице цијена злата је смањена под утицајем оптимизма о питању потписивања споразума између Кине и САД. Постизање споразума је ублажило тражњу за сигурним инвестицијама, те је тако и забиљежено и смањење тражње за златом. Међутим, средином седмице министар финансија САД Mnuchin је изјавио да ће за сада царине на увоз робе из Кине остати на снази, што је појачало забринутости везано за рјешавања трговинског рата који траје 18 мјесеци, а што је утицало на раст цијене злата. С друге стране, поједини аналитичари, попут аналитичара из Bridgewater Associates, сматрају да би злато могло да достигне нове рекордно високе нивое, преко 2.000 USD по унци, под утицајем геополитичких тензија и потребе централних банака да подстакну инфлацију. Крајем седмице цијена овог племенитог метала је биљежила раст, што је последица објављивања најслабијих економских података за Кину у последње скоро три декаде. У петак су објављени подаци да је економија Кине забиљежила раст од 6,1% током 2019. године, што је најслабији раст у последњих 29 година. Као разлог слабљења економског раста препознати су утицаји трговинског рата са САД. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.557,24 USD (1.403,93 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

